

Begjæret efter at komme i denne Stilling er saa stort, at Behovet af Lærerkrafter bliver fyldestgjort. Dernæst maa jeg sige, saaledes som jeg tidligere har tilladt mig at antyde, at en Examenstest allereede ofte kun er et værdiløst Papir for den, som faaer det; thi han maa ofte vente og vente og forgjæves vente paa at komme i Embede, og jeg haaber, at det vil blive ham endnu vanskeligere at komme i fast Stilling; thi det er min Anskuelse, som jeg ofte har udtalt, at vi maae stille Læreren friere i hans Virksomhed, men derimod i et løsere Forhold med Hensyn til Embedsindtægter; men, naar vi komme ind paa denne Ordning af Lærers Stilling, saa er det klart, at hans Examenstest ikke giver ham nogen Sikkerhed for, at han med den i Haanden kan staa sig selv. Dette vil han da kun kunne staa sig selv derved, at han gennem en dygtig, omhyggelig og efter Omstændighederne saa alsidig Uddannelse, som muligt, har forberedt sig til sin Virksomhed; thi først da vil han være istand til at vinde den Tillid, som er nødvendig, for at han kan staa sig selv. Det er det, som vil gjøre sig gjældende, og det er det, som vil gjøre, at vi ville faae unge, lige saa alsidigt og omhyggeligt uddannede Mænd til at fremstille sig for denne Examenkommission, som vi nogensinde have haft under de nuværende Forhold. Grunden, hvorfor jeg holder paa Examenkommissioner, er den, som jeg har nævnt tidligere, at det er absolut nødvendigt, at vi søge at stille dem lige, at de, som blive examinerede udenfor Seminarierne, blive uretfærdigt behandlede, og at mange Gange de, der skulle stole paa Attesten fra Seminariet, ikke blive retfærdigt behandlede, saaledes som Examen holdes paa Seminarierne, men jeg gjentager det, dersom jeg nærede den ringeste Frygt i den Retning, som de ærede Herrer saa varmt føre Ordet for, var jeg ikke gaaet ind paa dette Forslag, thi deri er jeg enig med de Herrer, at Hovedformaalet for os jo dog er en god Folkeundervisning. — En eneste Bemærkning vil jeg tillade mig at gjøre til det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle). Han fremstillede mig som en af disse uforbederlige sproglige Puritanere, eller hvad jeg skal kalde det; det

kan jeg desværre ikke tillegne mig Eren for, jeg kommer vel engang imellem til at røre ved enkelte Ord, men det er kun, naar jeg har Leilighed til at tage noget Mere med. Jeg skal villigt erkjende, at ogsaa jeg gjør mig skyldig i det, han omtalte, og kan komme til at bruge fremmede Ord baade i Mund og Pen, men naar det ærede Medlem ogsaa ved en saadan Leilighed finder sig opfordret til at tale om „dem, der raabe høiest paa Nationaliteten“, da er det atter Noget, som det ærede Medlem saa tidt kommer tilbage til; det er en Løben bus paa Nationaliteten; det ærede Medlem er saa bange for dette Ord, og hvad det indeholder, at han søger enhver mulig Leilighed til at komme dem tilnærv, som han troer nære andre Tjæleser i denne Retning, end han selv. Det er dette, jeg vil tillade mig at nedlægge en bestemt Indsigelse imod, jeg veed Ingen, der raaber høit paa Nationaliteten, men jeg troer nok, at der er Mange, hvis Tjæelse det saarer, at man her i Salen kan udtale saadanne Tjæleser om Nationaliteten som dem, der ved slike Leiligheder finde Udtryk i det ærede Medlems Ord. En eneste Bemærkning endnu. Med det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) er jeg ingenlunde enig, naar han holder paa, at Examen udelukkende skal afholdes i Kjøbenhavn. Jeg vil meget anbefale det i Betænkningen under Nr. 1 stillede Underændringsforslag, hvorefter Examen skal afholdes afvekslende paa flere Steder. Naar dette vedtages, ville flere, der have Interesse for saadanne Sager, som ogsaa er bemærket af den ærede Ordsfører, have Leilighed til i deres Omegn at overvære Examen til visse Tider; derved vækkes Interessen for dette overordentlig vigtige Anliggende, og det er desuden klart, at vi derved ville skifte nogenlunde lige mellem de forskjellige Dimittender; mange Lærere ville ogsaa kunne indrette sig derpaa, idet de f. Ex. begynde med at forberede Eleverne i Aar, ere færdige om 3 Aar, og netop da afholdes Examen paa Eggen. Det Spørgsmaal, hvormange Medlemmer der skal være i Examenkommissionen, troer jeg ikke blev omtalt af den høitærede Minister, men jeg vil meget anbefale, at man vedtager mit Forslag. Det er fuldstændig tilsvækkeligt, og dele vi Kommissionen i